

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعلیم و تربیت اسلامی

حیطه عمومی منابع آزمون استخدامی آموزش و پرورش

درسنامه اول

مقدمه:

ضرورت تدوین فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از:

- ۱- تاریخمند بودن
- ۲- ویژگی ها و اقتضائات
- ۳- عدم داشتن چهارچوب بومی و اسلامی
- ۴- سنت ها و تجارب نسل های گذشته
- ۵- تعارض سنت و مدرنیته با انقلاب فراگیر
- ۶- برقراری نسبت دقیق و عقلانی بین نهاد تربیت با سایر جوامع
- ۷- قاعده نفی سبیل

نکات قابل توجه از بخش مقدمه:

- ۱- تربیت رسمی امری تاریخمند متناسب با مقتضیات زمان و مکان تحول پیدا می کند.
- ۲- از تربیت رسمی الگوی نظری واحد و جهان شمولی وجود ندارد.
- ۳- هر کشوری باید بر اساس مبانی فکری، پیشینه فرهنگی و فلسفه تربیتی خاص جامعه خویش تبیین فلسفه ویژه خود و الگوهای نظری مناسب آن را بسازد که حدود آن تحت تاثیر شرایط جامعه رقم می خورد.

- ✓ سوال اول: چه عاملی سبب شده است که الگوی نظری رایج در کشورهای غربی، در نظام های تربیتی دیگر جوامع جهان گسترش پیدا کند؟ تصور نادرست وجود الگوی یگانه از تربیت رسمی
- ✓ سوال دوم: چه عاملی موجب انقطاع جوامع غیر غربی از پیشینه فرهنگی و تاریخی خود و انفعال فرهنگی آن ها نسبت به فرهنگ مسلط جهانی خواهد شد؟ وجود الگوی یگانه از تربیت رسمی
- ✓ سوال سوم: تصور وجود الگوی یگانه از تربیت رسمی در کشورهای غیر غربی موجب چه تبعاتی می گردد؟

الف) زمینه توسعه و تحول فراهم نمی گردد.

ب) انقطاع و انفعال فرهنگی و تاریخی را در پی دارد.

- ۴- تربیت رسمی بیشتر از هر چیزی تابع مقتضیات محیط اجتماعی است که حدود آن تحت تاثیر شرایط جامعه رخ می دهد که تحول مطلوب و تداوم ارزش ها و هنجارها در هر جامعه مرهون نظام تربیت رسمی آن به شمار می رود.

۵- از عوامل مهم بروز ناهماهنگی و ناکارآمدی نظام فعلی تربیت رسمی و عمومی ایران این بوده که در کشور ما تاکنون فلسفه مدون و استواری در چهارچوب فلسفه تربیت بومی و متناسب با نظام فکری و ارزشی اسلام مبتنی نبوده است.

✓ سوال: چه عاملی باعث شده تا اقدامات اصلاحی و تحول جویانه در نظام تربیت رسمی ایران به نتایج دلخواه و ثمربخش ختم نشود؟ نداشتن چهارچوب فلسفه تربیت بومی متناسب با ارزش های اسلام

۶- تبعیت از الگوهای وارداتی و اقتباسی در جهت تربیت رسمی مشکل ساز و بحران آفرین است.
۷- پیش نیاز اصلی هرگونه تدبیر و اقدام تحول جویانه در نظام تربیت رسمی و عمومی در کشور ما، تدوین فلسفه تربیت رسمی و عمومی با الگوی اسلامی و ایرانی می باشد.

۸- مواجهه انفعالی با الگوی مدرن در جریان توسعه تجارت تربیتی باعث شده که الگوی سنتی بدون نقادی و به طور مستقل در عرض الگوی مدرن حرکت نماید در صورتی که باید سنت تربیتی اسلامی و ایرانی خود را با نقادی پیوسته و حفظ نکات مثبت آن با در نظر گرفتن تجارب جهانی و مدرن روزرسانی و نوسازی نمود.

✓ سوال: راه گریز از مواجهه انفعالی با الگوی مدرن در جریان توسعه تجارب تربیتی چیست؟
تدوین فلسفه تربیت رسمی و عمومی به شکل اسلامی و بومی
۹- با توجه به ظهور و تداوم انقلاب اجتماعی فراگیر اسلامی و تأسیس نظام سیاسی نوپا بر اساس ارزش های اسلامی به نام جمهوری اسلامی در کشور ایران، تدوین فلسفه ای برای هدایت و بازسازی نظام تربیت رسمی و عمومی آشکارتر است.

✓ سوال: از دلایل عقب ماندگی و گسست در تربیت رسمی و عمومی ایران چه می تواند باشد؟
ادامه الگوی تربیت بر پایه ایده های مدرنیته (اومانیسم و سکولاریسم) و عدم توجه به مبانی اسلامی
۱۰- تربیت رسمی و عمومی به شکل فعلی آن نهادی است که با آغاز دوران مدرنیته در جوامع غربی ظهور پیدا کرده است

✓ سوال: چالش مهم و بزرگ جوامع اسلامی در تربیت رسمی و عمومی چیست؟
برقراری نسبتی عقلانی و مستدل بین سنت و مدرنیته از زمان آشنایی با مظاهر تمدن غرب است.
۱۱- رویکردهای نظری و عملی که از اندیشه اجتماعی معاصر نشأت می گیرند:

تجددگرا / شریعت گرا / تمدن ساز

۱۲- تجددگرایی: اصول و چهارچوب مدرنیته

۱۳- پنج محور اساسی رویکرد «تجدد گرا» عبارتند از:

نگرش انسان مدارانه / علم گرایی و تاخیر بر خرد / توسعه گرایی / تاریخت / نسبیت فهم و آینده گرایی

۱۴- شریعت گرایی: اجرای احکام فقهی بدون نیاز به پردازش الگوهای عینی و تجربی

۱۵- پنج محور اساسی رویکرد شریعت گرایی عبارتند از:

اصول گرایی / آیین گرایی و تکلیف مداری / اجتهادگرایی و روش مندی در فهم دین / التقاط ستیزی / گذشته گرایی

۱۶- تمدن سازی: توجه به وحی و تعالیم دینی و در نظر گرفتن جایگاه ویژه برای عقل

- پنج محور اساسی رویکرد تمدن سازی عبارتند از:

○ نگرش نظام مند به معرفت دینی

○ اصول گرایی در حوزه معرفت دین و توسعه گرایی در حوزه تحقق دین

○ تکامل در روش اجتهاد و تجدید نظر در روش علوم جدید

○ تدوین الگوهای اجتماعی

○ پی ریزی تمدن نوین اسلامی

۱۷- از منظر رویکرد تمدن سازی، اجرای همه جانبه اسلام تنها در قالب فرایند نوسازی جامعه به سوی یک الگوی مطلوب اسلامی شکل می گیرد.

۱۸- رویکرد تمدن سازی برای پی ریزی تمدن نوین اسلامی بر ضرورت تدوین الگوهای اجتماعی تاکید دارد.

۱۹- رویکرد کلان در مواجهه با مدرنیته با راهبردهای کلان انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی ایران مناسبت دارد.

۲۰- قاعده نفی سبیل از قواعد فقهی فراگیر و گسترده در تمامی ابواب فقه است که دلالت های روشنی برای تنظیم سیاست ها و مناسبات جوامع اسلامی با جوامع دیگر دارد.

۲۱- جوامع اسلامی باید در حوزه های فکری و نظری به کسب قدرت و استقلال و بومی سازی دانش ها و تخصص ها نظر داشته باشند و لذا باید در جریان قاعده نفی سبیل قرار بگیرند که این قاعده پویایی و تعالی این جوامع در دوران معاصر را همراه دارد.

☐ (قاعده نفی سبیل: نفی ایجاد سلطه بیگانگان که موجب غنای جوامع اسلامی می شود)

۲۲- قاعده نفی سبیل باعث می شود که نظام تربیتی منجر به تثبیت و تداوم تسلط فکری و فرهنگی بیگانگان بر نظام تربیتی جوامع اسلامی نشود.

۲۳- بالاترین مرجع تصمیم گیرنده درباره کل فرایند تربیت در جامعه اسلامی ایران، شورای عالی انقلاب فرهنگی می باشد.

۲۴- مباحث فلسفه تربیت رسمی و عمومی ذیل چهار عنوان مطرح می گردد که عبارتند از:

الف) مبانی تربیت رسمی و عمومی (سیاسی، حقوقی، روان شناختی و جامعه شناختی)

ب) چيستی تربیت (تعریف و ویژگی ها)

ج) چرایی تربیت (ضرورت، غایت و هدف کلی)

د) چگونگی تربیت (اصول، الگوی نظری، ارکان و عوامل سهیم)

ایستگاه تست

۱- «اصول گرایی در حوزه معرفت دین و توسعه گرایی در حوزه تحقق دین» از محورهای کدام یک از رویکردها می باشد؟

۱. شریعت گرایی ۲. تمدن سازی ۳. تجدد گرایی ۴. دین گرایی

۲- اندیشه ها حول محور «اصول گرایی، آیین گرایی، تکلیف مداری و گذشته گرایی» به کدام رویکرد در جوامع اسلامی اشاره می کنند؟

۱. سیاسی ۲. تحول خواهی ۳. تجدد گرایی ۴. شریعت گرایی

۳- تربیت رسمی و عمومی، نهادی است با آغاز کدام دوران در جوامع غربی ظهور یافته است؟

۱. رنسانس ۲. پست مدرنیته ۳. مدرنیته ۴. قرون وسطی

۴- کدام گزینه تکمیل کننده عبارتهای سه گانه در خصوص « نحوه مواجهه با رویکرد مدرنیته » می باشد؟ (به ترتیب)

الف) از محورهای اصلی رویکرد تمدن سازی می باشد.

ب) هدف حکومت دینی است.

ج) قانونی که موجب تنظیم سیاست مناسبات جوامع اسلامی با دیگر جوامع می شود نام دارد.

۱. توسعه گرایی - تامین رفاه - قاعده نفی سبیل

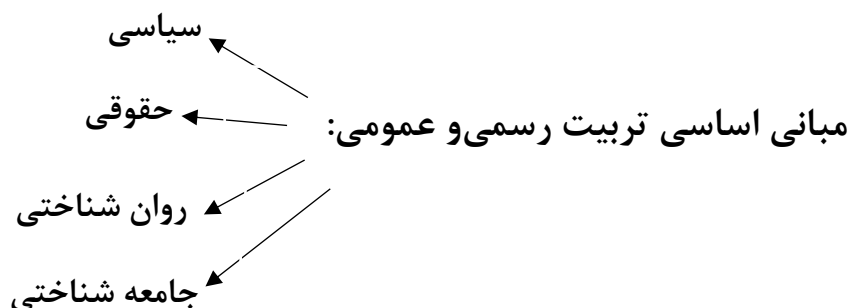
۲. توسعه گرایی در تحقق - زمینه سازی برای تحقق حیات طیبه - قاعده نفی سبیل

۳. توسعه گرایی در تحقق - تامین رفاه - منطقه الفراغ

۴. اجتهاد روش مند - زمینه سازی برای تحقق حیات طیبه - منطقه الفراغ

پاسخنامه ایستگاه تستی درسنامه ۱				
سوال	۱	۲	۳	۴
پاسخ صحیح	۲	۴	۳	۲

درسنامه دوم

۱- مبانی سیاسی: تربیت رسمی و عمومی به دلیل قانون مندی، رسمیت، عمومیت و الزام آور بودن حضور متربیان در آن با نظام سیاسی حاکم بر جامعه نسبت وثیقی برقرار می‌نماید. از طریق:

الف) نشان دادن جایگاه تربیت در نظام سیاسی

ب) چگونگی دخالت و تاثیر نظام سیاسی در حوزه تربیت

مهمترین مبانی سیاسی تربیت: (۶ مورد)

(کلید واژه ها: حکومت، دولت، نهادهای سیاسی)

۱- هدف حکومت دینی (دولت اسلامی) زمینه سازی برای تحقق حیات طیبه است.

نکات:

- دولت اسلامی زمینه ساز تحقق حیات طیبه است، نه دولت رفاه (یعنی رفاه، هدف اصلی دولت اسلامی نیست)
 - دولت زمینه ساز تحقق حیات طیبه، موظف است به تامین رفاه و امنیت مردم.
 - تامین رفاه مردم، مقدمه ای برای تحقق حیات طیبه به شمار می‌رود.
- روایتی از امام علی (ع) که می‌فرمایند «کاد الفقر ان یكون کفرا» به همین موضوع اشاره دارد.

چهار وظیفه اسلامی در عهد نامه مالک اشتر:

- ۱- مدیریت مالی ۲- ایجاد امنیت ۳- آبادانی عمرانی ۴- استصلاح شهروندان: انجام این وظایف زمینه ای برای تحقق حیات طیبه محسوب می‌گردد.
- ۲- تربیت شایسته عموم مردم به لحاظ حاکمیت اصل مردم سالاری دینی در حکومت اسلامی هم از جمله اهداف تشکیل حکومت است و هم با توجه به تکیه این نوع حکومت برانتخاب و حضور آگاهانه مردم راهکار اصلی حفظ و تداوم نظام سیاسی مطلوب به شمار می‌آید.

نکات:

- خاستگاه اقتدار دولت اسلامی و حفظ آن، انسان های هدایت یافته ای هستند که در گسترش هدایت مجاهدت می نمایند.
- زمینه سازی برای هدایت هم مقصد و هدف دولت اسلامی است و هم مبدا و ضامن بقای آن.
- نهادهای تربیتی به زمینه سازی برای حضور آگاهانه و مشارکت فعال عموم مردم در پیشرفت جامعه مسئولیت دارند.
- (شورا: وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ)

۳- در حکومت اسلامی پیشرفت جامعه، وسیله ای برای بسط هماهنگ و متعادل ظرفیتهای وجودی افراد و تعالی تجارب متراکم جامعه در جهت تحقق حیات طیبه است.

نکات:

- دولت اسلامی از قدرت اقتصادی برای تحقق حیات طیبه در همه ابعاد بهره می گیرد.
- در نگاه اسلامی، کل فرآیند تربیت و همه ابعاد آن در چهارچوب معیارهای اسلامی می باشد.
- در همه ساحت های ششگانه کل فرایند تربیت و همه ابعاد آن باید در چهار چوب معیار های اسلامی باشد.

۴- در حکومت اسلامی مجموعه نهادهای فرهنگی کشور، باید به صورت هماهنگ و در چهارچوب سیاست های کلان کشور و سیاست های کلی بخش فرهنگ (مصوب مقام رهبری) عمل کنند = تحت نظارت ولایت فقیه

نکته:

- تمامی سازمان ها و نهادهای فرهنگی ناظر به رشد همه جانبه ی عموم مردم باید با نظام به صورت هماهنگ عمل نمایند.

۵- در حکومت اسلامی جهت گیری تربیتی از جمله اولویت های اساسی همه بخش ها و نهادهای اجتماعی، سیاسی و اقتصادی است. (طبق اصل سوم قانون اساسی)

نکات:

- فرآیند تربیت توسط نهادهای تربیت رسمی و غیررسمی بر اساس معیارهای اسلامی تحقق پیدا می کند.
- جهت گیری های اساسی ماهیت تربیتی و هدایتی دارند.

۶- رویکرد «تمدن سازی» در زمینه مواجهه با مظاهر مدرنیته، جهت گیری مختار و برگزیده است.

نکات:

- رویکرد تمدن سازی بر دیگر رویکردها مرجح است.
- در رویکرد تمدن سازی علاوه بر وحی و تعالیم دینی جایگاه ویژه ای برای عقل در نظر گرفته شده است.
- مسلمانان باید بر مبنای تفسیر، کتاب، سنت و اجتهاد روشمند و پویا در جامعه اسلامی متناسب با مقتضیات زمان و مکان به پی ریزی تمدن نوین اسلامی بپردازند.
- از منظر رویکرد تمدن سازی اجرای همه جانبه اسلام تنها در قالب فرایند نوسازی جامعه به سوی یک الگوی مطلوب اسلامی و تأسیس نهادهای و ساز و کارهای متناسب با آن ها میسر است و این رویکرد تناسب بیشتری با راهبردهای کلان اسناد بالادستی تربیتی دارد.

این رویکرد به طور کلی بر این محورها تاکید دارد:

- نگرش نظام مند به معرفت دینی
- اصولگرایی در حوزه معرفت دین و توسعه گرایی در حوزه تحقق دین
- تکامل در روش اجتهاد و لزوم تجدید نظر در روش علوم جدید
- ضرورت تدوین الگوهای اجتماعی
- پی ریزی تمدن نوین اسلامی

۲- مبانی حقوقی: همان حق و تکلیف است که شامل گزاره های اعتباری و تجویزی است.

سوال: دلیل ارتباط تربیت رسمی و عمومی با نظام حقوقی جامعه چیست ؟ به دلیل قانون مندی و ارتباط عمیق با نظام سیاسی

نکات:

- فرآیند تربیت رسمی و عمومی با نظام حقوقی ارتباط دو سویه و وثیق برقرار می کند.
- ۱- **حق بر تربیت:** دو جنبه فردی و اجتماعی دارد.
- در جنبه فردی، فرد و خانواده صاحب حق و تکلیف اند. و مسئولیت اولیه و اصلی تربیت کودکان با والدین است و دولت نقش مکمل و ناظر دارد.
- در جنبه اجتماعی در تربیت رسمی و عمومی، مسئولیت اصلی با حاکمیت است که با نقش ارکان تربیت و همه نهادهای سهیم صورت می گیرد.

حقوق والدین با خانواده در تربیت فرزندان خود:

- ۱- حق انتخاب نوع تربیت ۲- حق مشارکت در نظام تربیت رسمی و عمومی در حد توانایی و صلاحیت
 - ۳- حق مشارکت در جریان تربیت فرزندان خود ۴- حق نظارت بر نظام تربیت
- در جنبه اجتماعی تربیت، دولت اسلامی برای تحقق شایسته حق بر تربیت نسبت به آحاد جامعه عهده دار سیاست گذاری و برنامه ریزی است.

حقوق عموم شهروندان ایرانی از منظر تربیتی:

دسترسی برابر، برخورداری از تربیت مطابق نیازها، رایگان و الزامی، تربیت اخلاقی و دینی، تامین کرامت انسانی - آزادی - آگاهی، تربیت خلاق، استقلال ملی، وحدت ملی، مصون از تعرضات جسمانی و روانی، مشارکت فعال، فنی و مهارتی، حق انتخاب نوع تربیت متناسب با سطح رشد و توانایی متربی، تشکیل مووسسات مردم نهاد و نهادهای مدنی برای مشارکت و نظارت، حق برخورداری از تربیت دینی و مذهبی متناسب

۳- تکالیف و مسئولیت های تربیتی (دولت و خانواده)

تعهدات دولت نسبت به حق بر تربیت به سه شکل است: رعایت، حمایت و زمینه سازی برای تحقق کامل.

نکات:

- اگر والدین وظیفه تربیتی خود را ایفا نکنند، دولت اسلامی باید این وظیفه را بر عهده بگیرد. این موارد خاص عبارتند از:

(۳ مدل)

- کودکانی که والدین خود را به طور دائم یا موقت از دست داده اند.
- کودکانی که خود یا والدین آن ها سلامت جسمی و روانی ندارند.
- کودکانی که والدین آن ها صلاحیت اخلاقی، تمکن مالی و امکانات رفاهی لازم برای تربیت ندارند.
- سیاست گذاری و برنامه ریزی در خصوص تربیت در زمره اعمال حاکمیتی است اما نحوه ارائه آن قابل واگذاری به بخش غیردولتی است مشروط براین که اصول مورد نظر رعایت شود.
- مسئولیت حفاظت از شئون تربیتی کودکان صرفا بر عهده دولت نیست، بلکه والدین در این امر مسئول اند. در عین حال دولت باید به هنگام وقوع آسیب های مهم تربیتی با دادن گزارش به مقامات صلاحیت دار، موضوع را پیگیری نموده و موجبات تعقیب اشخاص حقیقی و حقوقی را فراهم آورد.

ایستگاه تست

۱- در حق بر تربیت والدین در فرایند تربیت رسمی و عمومی، حق مشارکت در مدیریت

نظام تربیت رسمی و عمومی می باشد ؛ حد و حدود آن به چه صورت می باشد ؟

۱. توانایی و صلاحیت ۲. آگاهی و شناخت

۳. در چهارچوب فلسفه تربیتی ۴. اعتباری و تجویزی

۲- در عهدنامه مالک اشتر به چهار وظیفه دولت اسلامی یعنی مدیریت مالی، ایجاد امنیت،

آبادانی و عمران و استصلاح شهروندان اشاره شده است ؛ این وظایف مربوط به کدامیک از

مبانی سیاسی تربیت رسمی و عمومی می باشد ؟

۱. تربیت شایسته عموم مردم به لحاظ حاکمیت اصل مردم سالاری دینی در نوع حکومت اسلامی از

جمله اهداف تشکیل حکومت است.

۲. در حکومت اسلامی، جهت گیری تربیتی از جمله اولویت های اساسی همه بخش ها و نهادهای های

اجتماعی، سیاسی و اقتصادی است.

۳. رویکرد تمدن سازی در زمینه مواجهه با مظاهر مدرنیته، جهت گیری مختار و برگزیده است.

۴. هدف حکومت دینی زمینه سازی برای تحقق حیات طیبه است.

پاسخنامه ایستگاه تستی درسنامه ۲		
سوال	۱	۲
پاسخ صحیح	۱	۴

سوالات تستی درسنامه ۱ و ۲

۱- «تاریخمند بودن» و «تعارض سنت و مدرنیته با انقلاب فراگیر» در ذیل کدام یک از عناوین فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران ذکر شده است؟

۱. ضرورت تدوین فلسفه تربیت رسمی و عمومی

۲. ویژگی های تربیت رسمی و عمومی

۳. اصول کلی تربیت رسمی و عمومی

۴. تبیین چگونگی تربیت رسمی و عمومی

پاسخ صحیح: گزینه ۱

۲- در باب الگوهای رایج تربیت رسمی و عمومی، از کدام یک به عنوان «بحران آفرین» در امر تربیت یاد شده است؟

۱. الگوهای مدرن تمدن ساز

۲. تبعیت از الگوهای اقتباسی

۳. پیروی از سنت بدون نقادی

۴. مواجهه انفعالی با الگوهای مدرن

پاسخ صحیح: گزینه ۲

۳- کدام گزینه از محورهای اساسی رویکرد «تجددگرا» محسوب نمی گردد؟

۱. علم گرایی

۲. توسعه گرایی

۳. تاریخت

۴. اجتهادگرایی

پاسخ صحیح: گزینه ۴

۴- کدام گزینه درباره رویکرد «شریعت گرایی» صحیح تر است؟

۱. پی ریزی تمدن نوین اسلامی را در پی دارد.

۲. اجرای احکام فقهی همراه با پردازش الگوهای عینی و تجربی می باشد.

۳. رویکرد مختار و مرجع در تربیت رسمی و عمومی کشور ایران به شمار می رود.

۴. آیین گرایی و تکلیف مداری یکی از محورهای پندگانه آن است.

پاسخ صحیح: گزینه ۴

۱. حقوقی

۲. سیاسی

۳. اعتقادی

۴. فلسفی

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۱- در تربیت رسمی و عمومی، رویکردی که راه حل مسائل اجتماعی مسلمانان را در اجرای احکام فقهی بدون نیاز پردازش الگوهای عینی و تجربی می داند چیست و بر این اساس کدام رویکرد در نظام تربیت رسمی و عمومی برگزیده و مختار است؟

۱. شریعت گرایی - تمدن سازی
۲. شریعت گرایی - تجدد گرایی
۳. تمدن سازی - تمدن سازی
۴. تمدن سازی - شریعت گرایی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۱۲- کدام یک از گزاره های مبانی « سیاسی » صحیح است ؟

۱. هدف حکومت دینی (دولت اسلامی) زمینه سازی برای تحقق عدالت است
۲. در حکومت اسلامی پیشرفت جامعه وسیله ای برای بسط هماهنگ و متعادل ظرفیتهای وجودی افراد در جهت تحقق آموزش و یادگیری است
۳. در همه ساحت های ششگانه کل فرایند تربیت و همه ابعاد آن باید در چهار چوب معیارهای سیاسی باشد
۴. رویکرد «تمدن سازی» در زمینه مواجهه با مظاهر مدرنیته، جهت گیری مختار و برگزیده است

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۱۳- اندیشمندان طرفدار کدام رویکرد ، چاره حل مسائل مسلمانان در دوران معاصر را ، در تن دادن به اصول و چهارچوب مدرنیته می دانند؟

۱. تجدد گرایی
۲. شریعت گرایی
۳. تمدن سازی
۴. سنت گرایی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۱۴- کدام یک از گزاره های «مبانی سیاسی» در عنوان مبانی اساسی تربیت رسمی و عمومی به صورت صحیح ذکر نشده است؟

۱. تأمین رفاه ، هدف اصلی دولت اسلامی در زمینه سازی برای تحقق حیات طیبه است.
۲. تربیت شایسته عموم مردم از جمله اهداف تشکیل حکومت بوده و راهکار اصلی حفظ و تداوم نظام سیاسی مطلوب نیز به شمار می رود.

۳. زمینه سازی برای رشد هماهنگ و متعادل جنبه ها و استعداد های افراد جامعه بر اساس تعالیم اسلامی ، وظیفه نظام اسلامی است.

۴. در حکومت اسلامی ، مجموعه نهادهای فرهنگی کشور در چهارچوب سیاست های کلان کشور و سیاست های کلی بخش فرهنگ مصوب مقام معظم رهبری عمل می کنند.

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۱۵- بر اساس مبانی حقوق در فلسفه سند تحول بنیادین ، کدام گزاره در ذیل عنوان «حق بر تربیت» به صورت صحیح آمده است؟

۱. در جنبه فردی تربیت ، مسئولیت اولیه و اصل تربیت کودکان با والدین است و دولت نقش مکمل و ناظر دارد.

۲. در ایفای جنبه ی اجتماعی حق بر تربیت ، مسئولیت اصلی بر عهده خانواده است و دولت اسلامی نقش مکمل دارد.

۳. حق مشارکت در مدیریت نظام تربیت رسمی و عمومی از حقوق شهروندان جمهوری اسلامی ایران است.

۴. تعهد به حمایت و رعایت و زمینه سازی از تعهدات شهروندان نسبت به حق تربیت است.

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۱۶- از منظر کدام رویکرد ، اجرای همه جانبه ی اسلام ، تنها در قالب فرایند نوسازی جامعه به سوی یک الگوی مطلوب اسلامی و تأسیس نهادها و ساز و کارهای متناسب با آنها میسر است و با کدام مبانی اساسی تربیت رسمی و عمومی هماهنگ است؟

۱. تمدن ساز - سیاسی

۲. تمدن ساز - جامعه شناسی

۳. تجدد گرا - سیاسی

۴. تمدن ساز - روانشناختی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۱۷- در باب «تکالیف و مسئولیت های تربیتی دولت و خانواده» کدام عبارت صحیح تر است؟

۱. تعهد به رعایت ، حمایت و زمینه سازی از تعهدات والدین نسبت به کودکان خود در حق به تربیت به شمار می رود.

۲. در صورتی که والدین وظیفه ی تربیتی خود را ایفا نکنند ، دولت اسلامی در این زمینه مسئولیتی ندارد.

۳. سیاست گذاری و برنامه ریزی در خصوص تربیت در زمره اعمال حاکمیتی است ، اما نحوه ی ارائه آن قابل واگذاری به بخش غیر دولتی است.

۴. مسئولیت حفاظت از شئون تربیتی کودکان صرفاً به عهده دولت نیست ؛ هرچند والدین در این امر مسئولیت ندارند.

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۱۸- بر اساس مبانی اساسی تربیت رسمی و عمومی ذکر شده در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ، چه تعداد از گزاره های زیر به درستی نگاشته شده است؟

– سیاست گذاری و برنامه ریزی در خصوص تربیت در زمره اعمال حکومتی است و نحوه ارائه آن قابل واگذاری به بخش غیر دولتی نیست.

– مسئولیت حفاظت از شئون تربیتی کودکان صرفاً بر عهده دولت نیست ، بلکه والدین در این امر نیز مسئول هستند.

– رشد آدمی تنها دارای جنبه های کیفی می باشد که در مبانی روان شناختی مطرح شده است .

– نهاد خانواده ، مهمترین و موثرترین واحد تربیتی در جوامع به شمار می رود .

– در بین رویکرد تربیت رسمی و عمومی ، رویکرد تمدن ساز مختار و برگزیده است.

الف) چهار (ب) سه (ج) دو (د) یک

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۹- در موضوع « مواجهه با رویکردهای مدرنیته » کدام یک از گزینه ها به ترتیب تکمیل کننده عبارت های ذیل می باشد ؟

الف) نوسازی جامعه به به سوی یک الگوی مطلوب اسلامی با تاکید بر الگوهای اجتماعی

ب) تاریخمندی یکی از محورهای اساسی آن است

ج) پیش نیاز اصلی هرگونه تدبیر و اقدام تحول جویانه در نظام تربیت رسمی و عمومی است

۱. تمدن ساز – شریعت گرایی – تدوین فلسفه تربیت با الگوی اسلامی ایرانی

۲. تجدد گرا – تمدن ساز – تدوین چشم انداز افق ۱۴۰۴

۳. تمدن ساز – تجدد گرا – تدوین فلسفه تربیت با الگوی اسلامی ایرانی

۴. شریعت گرا – تمدن ساز – تدوین چشم انداز افق ۱۴۰۴

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۲۰- کدام گزینه تکمیل کننده عبارتهای سه گانه در خصوص « نحوه مواجهه با رویکرد مدرنیته » می باشد ؟ (به ترتیب)

الف) از محورهای اصلی رویکرد تمدن سازی می باشد .

ب) هدف حکومت دینی است .

ج) قانونی که موجب تنظیم سیاست مناسبات جوامع اسلامی با دیگر جوامع می شود نام دارد

۱. توسعه گرایی _ تامین رفاه _ قاعده نفی سبیل

۲. توسعه گرایی در تحقق _ زمینه سازی برای تحقق حیات طیبه _ قاعده نفی سبیل

۳. توسعه گرایی در تحقق _ تامین رفاه _ منطقه الفراغ

۴. اجتهاد روش مند _ زمینه سازی برای تحقق حیات طیبه _ منطقه الفراغ

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۲۱- در عهدنامه مالک اشتر به چهار وظیفه دولت اسلامی یعنی مدیریت مالی ، ایجاد امنیت ، آبادانی و عمران و استصلاح شهروندان اشاره شده است ؛ این وظایف مربوط به کدامیک از مبانی سیاسی تربیت رسمی و عمومی می باشد ؟

۱. تربیت شایسته عموم مردم به لحاظ حاکمیت اصل مردم سالاری دینی در نوع حکومت اسلامی از جمله اهداف تشکیل حکومت است .

۲. در حکومت اسلامی ، جهت گیری تربیتی از جمله اولویت های اساسی همه بخش ها و نهادهای های اجتماعی ، سیاسی و اقتصادی است .

۳. رویکرد تمدن سازی در زمینه مواجهه با مظاهر مدرنیته ، جهت گیری مختار و برگزیده است .

۴. هدف حکومت دینی زمینه سازی برای تحقق حیات طیبه است .

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۲۲- بر اساس مبانی تربیت رسمی و عمومی در کدام گزینه مطابقت رعایت شده است؟

۱. آدمی اساساً طبیعت فعال دارد : هستی شناسی

۲. جامعه حیاتی مستقل از حیات فردی آحاد خود دارد : معرفت شناختی

۳. نسبت فرد و جامعه نسبت وحدت و کثرت است : ارزش شناختی

۴. یادگیری از ظرفیت های وجود آدمی و منشا بسیاری از تحولات در ابعاد وجودی اوست : روان شناختی

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۲۳- کدام یک از موارد زیر از محورهای اصلی رویکرد تمدن سازی نمی باشد؟

۱. تکامل در علوم جدید و لزوم تجدید نظر در روش اجتهاد

۲. ضرورت تدوین الگوهای اجتماعی

۳. پی ریزی تمدن نوین اسلامی

۴. نگرش نظام مند به معرفت دینی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۲۴- از منظر کدام رویکرد اجرای همه جانبه اسلام تنها در قالب فرآیند نوسازی جامعه به سوی یک الگوی مطلوب اسلامی و تأسیس نهادهای و ساز و کارهای متناسب با آنها میسر است؟

الف) تمدن سازی ب) تنش زدایی ج) تحول خواهی دینی د) پیوند نهادهای دین و تربیت

پاسخ صحیح : گزینه ۱

سوالات تستی درسنامه ۳ و ۴

۱- گزاره های مبانی روان شناختی تربیت رسمی و عمومی ذکر شده است ؛ کدام گزاره به صورت درست آمده است ؟

۱. رشد آدمی صرفا امری زیستی و تابع الگوی جهان شمول است که ماهیتی منعطف و قابل شناسایی دارد.
۲. هویت ترکیبی پویا ، پیچیده و حاصل تعامل فرد با عوامل زیستی می باشد.
۳. انگیزش و میل درونی بر پایه موقعیت اجتماعی از مبادی مهم عمل آدمی است.
۴. آدمی اساسا طبیعت فعال دارد.

پاسخ : گزینه ۴

۲- کدام یک از مبانی تربیت رسمی و عمومی مربوط به « جامعه شناختی » نیست ؟

۱. جامعه حیاتی مستقل از حیات فردی آحاد خود دارد.
۲. نسبت فرد و جامعه نسبت وحدت و کثرت است.
۳. یادگیری یکی از ظرفیت های وجود آدمی و منشا اصلی بسیاری از تحولات در ابعاد وجودی اوست.
۴. انسان با محیط و آحاد آن تعامل فعال دارد.

پاسخ : گزینه ۳

۳- تقسیم و تشخیص یافتگی واحدهای اجتماعی به منظور پذیرش کثرت و تنوع بر اساس اصل وحدت در کثرت و کثرت در وحدت « تعریف کدام یک از اصطلاحات است ؟

۱. تمایز یافتگی
۲. انسجام اجتماعی
۳. تحرک اجتماعی
۴. تحول فرهنگی

پاسخ : گزینه ۱

۴- کدام یک از مفاهیم ذیل از تعریف تربیت حاصل نمی گردد ؟

۱. فرایند تعاملی
۲. مبتنی بر نظام معیار اسلامی
۳. در جهت تحقق حیات طیبه
۴. تاکید بر وجوه مشترک

پاسخ : گزینه ۴

۵- «عمومی - تخصصی» و «الزامی - اختیاری» به ترتیب از کدام قسم تربیت به شمار می رود؟

۱. شمول - نحوه حضور ۲. نحوه حضور - شمول ۳. قانونی - نحوه حضور ۴. شمول - قانونی

پاسخ: گزینه ۱

۶- در نوع تربیت رسمی و عمومی که با تلفیق و ترکیب اقسام دیگر تربیت شکل گرفته است، مخاطبان جریان تربیت در کدام دوره رشدی قرار دارند؟

۱. کودکی اول و دوم ۲. نوجوانی و جوانی
۳. کودکی دوم، نوجوانی و جوانی ۴. کودکی اول، کودکی دوم و نوجوانی

پاسخ: گزینه ۳

۷- «مدارس و به طور کلی نظام های تربیت رسمی و عمومی، بر میزان اختلاف طبقات اجتماعی دامن می زنند»؛ این عبارت نقد کدام دسته از منتقدان به جریان تربیت است؟

۱. کارکردگرایی در جامعه شناسی ۲. عدالت اجتماعی
۳. آثار و نتایج ۴. نظارتی و کنترلی

پاسخ: گزینه ۲

۸- گواهی نامه موفقیت و مدرک معتبر در کدام شکل تربیت رسمی و عمومی وجود دارد؟

۱. رسمی ۲. غیررسمی ۳. عمومی ۴. اختیاری

پاسخ: گزینه ۱

۹- کدام دسته بندی تربیت رسمی و عمومی از منظر شئون و ابعاد حیات طیبه تدوین گردیده است؟

۱. تربیت علمی و فناوری ۲. تربیت دوره کودکی
۳. تربیت تخصصی ۴. تربیت الزامی

پاسخ: گزینه ۱

۱۰- اندیشه حذف تاثیر خانواده در امر تربیت به لحاظ تاریخی به دوران کدام دانشمند برمی گردد؟

۱. ارسطو ۲. افلاطون ۳. سقراط ۴. ابن سینا

راهنمای آزمون استخدامی

صفحه ۹

پاسخ : گزینه ۲

۱۱- تربیت از کدام منظر به دو نوع رسمی و غیر رسمی تقسیم بندی می شود؟

۱. نحوه حضور متربیان
۲. نحوه سازمان دهی و اعتبار قانونی
۳. مراحل رشد متربیان
۴. میزان نحوه شمول

پاسخ : گزینه ۲

۱۲- کدام مورد جزو مبانی روان شناختی تربیت رسمی و عمومی است؟

۱. هدف حکومت دینی زمینه سازی برای تحقق حیات طیبه است
۲. رشد آدمی در همه ابعاد رخ می دهد و محصول تعامل با عوامل متعدد است
۳. نهاد ها، ساختار ها و فرایندهای اجتماعی در نحوه عمل افراد در موقعیت های زندگی تاثیر گذار هستند
۴. در روند شکل گیری و تحول جامعه باید بین فرایند انجام یافتگی و فرایند تمایز یافتگی عمل نمود

پاسخ : گزینه ۲

۱۳- در تعریف تربیت رسمی و عمومی، کدام عبارت نیامده است؟

۱. شکل سازمان دهی شده قانونی، عادلانه و همگانی
۲. محوریت دولت اسلامی و مشارکت فعال دیگر ارکان تربیت
۳. آمادگی برای تحقق حیات طیبه
۴. توجه به وجوه اجتماعی دانش آموز

پاسخ : گزینه ۴

۱۴- کدامیک از گزاره های زیر از مبانی روانشناختی تربیت رسمی و عمومی به شمار می رود ؟

۱. انگیزش و میل درونی بر پایه شناخت و اراده از مبادی مهم عمل آدمی است
۲. زمینه سازی برای کسب شایستگی ها توسط شهروندان جامعه اسلامی عامل تحرک اجتماعی است
۳. رویکرد تمدن سازی در زمینه مواجهه با مظاهر مدرنیته ، جهت گیری مختار و برگزیده است
۴. جهان هستی واقعیت دارد ؛ ولی هستی به طبیعت منحصر نیست